

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VАЗІRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**HUQUQ FANLARINI O'QITISH METODIKASI FANIDAN
O'QUV DASTURI (SILLABUS)**

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lism

Ta'lism sohasi: 110000 - Ta'lism

Ta'lism yo'nalishi: 60112100 – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi

O‘quv dasturi (sillabus) Chirchiq davlat pedagogika universiteti kengashining 2024 -yil “26.06” dagi 19-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi:

F.A.Ibroximov CHDPU “Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi” kafedrasи katta o‘qituvchisi

Taqrizchilar:

M.X.Baratov - O‘zFA Davlat va huquq instituti bo‘lim boshlig‘i, yuridik fanlar doktori, professor

R.A.Ikramov - CHDPU “Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi” kafedrasи dotsenti, y.f.n.

O‘quv dasturi (sillabus) Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti “Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi” kafedrasining 2024 -yil “26.06” dagi 24 - sonli majlisida ko‘rib chiqilgan va tasdiqlashga tavsiya qilindi.

Kafedra mudiri:

G.G. G‘affarova

O‘quv dasturi (sillabus) Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti kengashining 2024 -yil “26.06” dagi 12 - sonli majlisida muhokamadan o‘tkazilgan.

Fakultet dekani:

R.A.Ikramov

O'QUV DASTURI (SILLABUS)

Gumanitar fanlar fakulteti

60112100 – Milliy g'oya, ma'naviyat
asoslari va huquq ta'limi yo'naliishi

Umumiy ma'lumotlar

Fan nomi: Huquq fanlarini o'qitish metodikasi

Fan kodi: Method 6236   **Kredit miqdori:** 6   **Semestr:** 6

Kafedra nomi: Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi

Fan o'qituvchisi: Ibroximov Farxodjon Anvarjon o'g'li

Email: ibrohimov12209@gmail.com

Fan turi: Majburiy

Ta'lim shakli: Kunduzgi

Baholash shakli: Imtihon

Fan tili: O'zbek

Fanning qisqacha mazmuni

"Huquq fanlarini o'qitish metodikasi" fani talabalarda huquqiy fanlarning asl mazmun-mohiyati, huquq fanlarini o'qitish va jamiyatda insonlar huquqiy madaniyati hamda mamlakat barqaror taraqqiyotining o'zaro nisbatini to'laqonli his qilishlari, huquqiy tarbiyaning an'anaviy va zamonaviy usul va vositalarini bilishlari va amaliyotda qo'llay olishlari uchun xizmat qiluvchi bilim va ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Talabalar fan mashg'ulotlari orqali yangicha va auditoriyaga hamda mavzuning xususiyatiga mos bo'lgan metodni tanlash va qo'llash masalalarini, Yangi O'zbekistonning yangi pedagog kadri – huquq fani o'qituvchisi egallashi lozim bo'lgan kompetensiyaviy talablar haqida, normativ-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish, auditoriyaga ravon tilda izohlab bera olish ko'nikmalarini haqida ma'lumotga ega bo'ladi.

Ta'lim natijalari:

Kursni tugatgan talabalar:

- * Talaba umumiy huquqiy kategoriyalarni tizimli-tahliliy yoritib bera olishi;
- * yangicha va auditoriyaga hamda mavzuning xususiyatiga mos bo'lgan metodni tanlash va qo'llash;
- * huquq fani o'qituvchisi egallashi lozim bo'lgan kompetensiyaviy talablar haqida haqida tasavvurga ega bo'lishi;
- * normativ-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish, auditoriyaga ravon tilda izohlab bera olish ko'nikmalariga ega bo'lishi;
- * Huquq fanlari bo'yicha darslarni tashkil etish, dars va uning turlarini ajratish, darsda turli xil manba va vositalardan foydalanish malakalariga ega bo'lishi kerak.

Kurs natijasiga ko‘ra ega bo‘ladigan kompetensiyalar (KK):

- Kelajakdag‘i kasbiy faoliyatda huquq fanlaridan dars mashg‘ulotlarini olib borish, auditoriyaga mos va tushunarli tarzda va shaklda yuridik qonuniyatlar va kategoriyalarni izohlab bera olish ko‘nikmalariga ega bo‘ladi (**KK-1**);
- Ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarishda ishtirok etadi (**KK-4**).

Fan mazmuni**Mashg‘ulotlar shakli: ma’ruza (M)**

M1	Huquq fanlarini o‘qitish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Fanning dolzarbliligi.
M2	Huquq fanlari bo‘yicha yaratilgan Davlat ta’lim standartlari, dasturlar tahlili. Bugungi kun talabi.
M3	Huquq darsliklari va ularga qo‘yiladigan zamонавија talablar.
M4	Huquq ta’limining didaktik asoslari.
M5	Huquq fani darslarida manbalar va qo‘srimcha adabiyotlar bilan ishslash ko‘nikmalarini shakllantirish.
M6	Fanlararo integrative yondashuv
M7	Huquq fanini o‘qitishning tashkiliy shakllari. Dars, uning turlari va tuzilishi.
M8	Huquqiy ko‘nikmalarni shakllantirishda mustaqil ta’limni tashkil etish masalalari
M9	Huquq fanini o‘qitish metodlari va klassifikatsiyasi.
M10	Zamonaviy huquq o‘qituvchisiga qo‘yiladigan talablar.
M11	Huquq darslarida pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish.
M12	Huquq darslarida pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish
Oraliq nazorat	
M13	Huquq darslarini o‘qitishda innovatsion texnologiyalarni tafbiq etish yo‘llari.
M14	Huquq fani bo‘yicha sinfdan tashqari olib boriladigan ishlar.
M15	Huquq darslarida o‘quvchilarning bilim, malaka va ko‘nikmalarini tekshirish hamda baholash.
M16	Huquq fanlari mashg‘ulotlarida zamонавија pedagogik yondashuvlar
M17	Ta’lim klasteri asosida yondashuvning samaradorligi
M18	Mustaqil O‘zbekistonda huquqiy ta’im tizmidagi islohotlar va ularning zarurati.
M19	Huquq fani xonasining o‘qituvchi tomonidan ilmiy-metodik jihozlanishi talablari.
M20	Yoshlar huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish muammolari: g‘oyalilar va realizatsiya.
M21	Huquqshunoslik fanlarini o‘qitishga oid yangicha metod va ped-texnologiyalar.
M22	Ta’lim sifatini baholashning xalqaro tizimi.

Mashg‘ulotlar shakli: Seminar mashg‘ulot (S)	
S1	Huquq fanlarini o‘qitish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Fanning dolzarbiliagi.
S2	Huquq fanlari bo‘yicha yaratilgan Davlat ta’lim standartlari, dasturlar tahlili. Bugungi kun talabi.
S3	Huquq darsliklari va ularga qo‘yiladigan zamonaviy talablar.
S4	Huquq ta’limining didaktik asoslari.
S5	Huquq fani darslarida manbalar va qo‘srimcha adabiyotlar bilan ishlash ko‘nikmalarini shakllantirish.
S6	Fanlararo integrativ yondashuv
S7	Huquq fanini o‘qitishning tashkiliy shakllari. Dars, uning turlari va tuzilishi.
S8	Huquqiy ko‘nikmalarni shakllantirishda mustaqil ta’limni tashkil etish masalalari
S9	Huquq fanini o‘qitish metodlari va klassifikatsiyasi.
S10	Zamonaviy huquq o‘qituvchisiga qo‘yiladigan talablar.
S11	Huquq darslarida pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish.
S12	Huquq darslarida pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish
S13	Huquq darslarini o‘qitishda innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish yo‘llari.
S14	Huquq fani bo‘yicha sinfdan tashqari olib boriladigan ishlari.
S15	Huquq darslarida o‘quvchilarning bilim, malaka va ko‘nikmalarini tekshirish hamda baholash.
S16	Huquq fanlari mashg‘ulotlarida zamonaviy pedagogik yondashuvlar
S17	Ta’lim klasteri asosida yondashuvning samaradorligi
S18	Mustaqil O‘zbekistonda huquqiy ta’im tizmidagi islohotlar va ularning zarurati.
S19	Huquq fani xonasining o‘qituvchi tomonidan ilmiy-metodik jihozlanishi talablari.
S20	Yoshlar huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish muammolari: g‘oyalari va realizatsiya.
S21	Yoshlar huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish muammolari: g‘oyalari va realizatsiya.
S22	Huquqshunoslik fanlarini o‘qitishga oid yangicha metod va pedtexnologiyalar.
S23	Ta’lim sifatini baholashning xalqaro tizimi.

Kurs ishi

Nº	Kurs ishi mavzulari
1	Huquq fanlarida mustaqil ta’lim mashg‘ulotlarini tashkil etish
2	Huquq fanlari mashg‘ulotlarida qo‘srimcha manba va adabiyotlar bilan ishlash
3	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF 5618-sон Farmoni mazmuni va

	ahamiyati
4	Huquqiy ong va madaniyatnin oshirishda integrativ yondashuv zarurati
5	Fuqarolik jamiyatni institutlarini rivojlantirishda huquqiy ong va huquqiy madaniyat
6	Yoshlarga oid davlat siyosatida huquqiy ko'nikmalarni shakllantirish masalalari
7	Huquqiy fanlar tasnifi: tarixiy-huquqiy nazariy fanlar
10	Huquqiy fanlar mashg'ulotlarida zamonaviy AKT laridan foydalanish
11	Yoshlar huquqiy faolligini oshirishda siyosiy partiyalarning roli
12	Zamonaviy huquq fani o'qituvchisiga qo'yilgan talablar
13	Huquqiy ta'lilda metodlar tasnifi: ijtimoiy zarurati
14	O'zbekistonda huquqiy ta'lim sohasidagi islohotlari
15	Huquqiy ta'lim: milliy va xorijiy tajriba
16	Huquqiy savodxonlikka erishishda turli ko'rik-tanlovlarining ahamiyati: nazariya va amaliyot
17	Yoshlarda huquqiy ko'nikmalarni yuksaltirishning zamonaviy usul va vositalari
18	Huquqiy madaniyatni oshirishga ta'lim klasteri asosida yondashuvning samaradorligi
19	Yoshlar huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish muammolari: g'oyadan realizatsiyaga
20	Huquqiy ta'lilda gumanitar va madaniy yondashuvlardan foydalanish istiqbollari
21	Yoshlarda ijtimoiy faollikni oshirishda huquqiy madaniyat va savodxonlik
22	Huquqiy ong - ijtimoiy ongning bir shakli sifatida
23	Ijtimoiy normalar va huquq: nazariya va amaliyot
24	Huquqiy tarbiya: nazariya va amaliyot
25	Huquqiy ong va madaniyatni oshirish, huquqiy ta'limga oid normativ - huquqiy hujjatlar
26	Yoshlar huquqiy madaniyatini yuksaltirishda fuqarolik jamiyatni institutlarining o'rni va roli
27	Huquqiy fanlar tasnifi: maxsus huquqiy fanlar
28	Huquqiy fanlar tasnifi: amaliy huquqiy fanlar
29	Huquqiy ta'lilda qiyamatlari yondashuvdan foydalanish istiqbollari
30	Yoshlarda siyosiy faollikni oshirishda huquqiy madaniyat
31	Chet elda huquqiy ta'lim: vosita va usullar
32	Huquqiy fanlar o'qitishdagi uzviylik va uzlucksizlikning mavjud holati
33	Yangi O'zbekiston jamiyatida huquqshunos-pedagog kadrlarga bo'lgan kompetensiyaviy talablar
34	Huquqiy madaniyatni yuksaltirishda oilaning o'rni.
35	Huquqiy fanlarni o'qitishda milliy va xorijiy tajriba: qiyosiy tahlil
36	O'zbekiston Respublikasining "Yoshlarga oid davlat siyosati asoslari to'g'risida"gi Qonun mazmuni va ahamiyati
37	Ta'lim sifatini baholashning xalqaro tizimi: O'zbekiston reytingi
38	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 259-son qarori bilan

	tasdiqlangan “2022-2023-yillarda jamiyatda huquqiy madaniyatni yuksaltirish bo‘yicha chora-tadbirlar dasturi” mazmuni va u doirasdiagi ishlar ahamiyati
39	“O‘zbekiston Respublikasida inson huquqlari sohasidagi Milliy ta’lim dasturi” mazmuni va ahamiyati
40	“Jamiyatimizda huquqiy madaniyatni yuksaltirish Milliy dasturi” mazmuni va ahamiyati
41	O‘zbekiston huquqiy tizimi va huquq tizimi mavzusini yoritishda zamonaviy metodlardan foydalanish
42	Huquqiy ta’limda fanlararo aloqadorlik – integrativ yondashuvdan foydalanish.
43	Inson huquqlari, bola huquqlari, ayollar huquqlari mavzularini yoritishda ta’lim klasteri yondashuvidan foydalanish imkoniyatlari
44	Huquq fani xonasining o‘qituvchi tomonidan ilmiy-metodik jihozlanishi talablari.
45	Huquq darslarini o‘qitishda innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish yo‘llari.
46	Huquq fanlari bo‘yicha yaratilgan Davlat ta’lim standartlari, dasturlar tahlili. Bugungi kun talabi.
47	Huquq fanini o‘qitish metodlari va klassifikatsiyasi.
48	Huquq darslarida o‘quvchilarning bilim, malaka va ko‘nikmalarini tekshirish hamda baholash.
49	Huquqiy ta’lim metodikasi doirasida olib borilgan ilmiy-tadqiqot ishlari tahlili
50	Huquqiy fanlar mashg‘ulotlarida tarixiy yondashuvdan foydalanish

9

O‘qitish va o‘rganish usullari

Modul ma’ruzalar va seminar auditoriya mashg‘ulotlari hamda talabalarning mustaqil ta’lim faoliyati orqali tashkil etiladi. Ma’ruzalarda metodika kursi mavzularini tahlil qilish uchun zarur bo‘lgan nazariy ma’lumotlar beriladi. Mazkur fanni o‘qitish jarayonida ta’limning zamonaviy metodlari, pedagogik va axborot kommunikatsiya texnologiyalari qo’llanilishi nazarda tutilgan.

Seminar mashg‘ulotlarda metodika kursidan olingan dars va uning aosisy maqsadi, yoshlarda huquqiy ko‘nikmalarni yuksaltirish usul va vositalarini amalda qo‘llay olish imkoniyatlarini tahlil qilinadi. Mustaqil ta’lim faoliyatida talabalar mavzularni chuqur o‘rganib, adabiyotlar va ilmiy jurnallar hamda manbaalardan foydalangan holda mavzularni tahlil qilishi lozim.

Kurs ishi mavzulari asosda talaba kurs ishi yozish yo‘riqnomasi asosida tanlangan mavzuni tahliliy o‘rganishi va yoritishi, shuningdek taqdimot qilib himoya qila olishi talab etiladi.

Mashg‘ulot turi	Ajratilgan soat
Ma’ruza	44
Seminar mashg‘ulot	46
Mustaqil ta’lim	90
Kurs ishi	+
Talabalarning jami o‘quv va o‘qitish soatlari	180

Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari

Talabalar bilimlarini nazorat qilish va baho'lash talabaning faolligi, oraliq nazorat, yakuniy nazorat hamda mustaqil ta'limgi baholash orqali amalga oshiriladi.

- **Oraliq nazorat** - bu professor-o'qituvchi tomonidan talabaning modulning birinchi qismi bo'yicha olgan bilimlari va amaliy ko'nikmalarini baholashning muhim bosqichi bo'lib, kelajakda shu fan bo'yicha o'zlashtirishni prognoz qilish ko'rsatkichidir. Oraliq nazoratda talabalar bilimini baholash og'zaki savol-javob va yozma ish orqali amalga oshiriladi. Talaba oraliq nazoratdan o'tmag'an taqdirda unga yana 2 marta qayta topshirish imkonи beriladi. **Umumiy baholashning 20 foizi.**

- **Mustaqil ta'limgi baholash** – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, xulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. **Umumiy baholashning 50 foizi.**

- **Yakuniy nazorat** - bu professor-o'qituvchi tomonidan talabaning kurs bo'yicha olgan bilimlari va amaliy ko'nikmalarini baholashning umumlashtiruvchi bosqichi hisoblanadi. Yakuniy nazorat yozma ish, og'zaki yoki test shaklida o'tkazilishi mumkin. **Umumiy baholashning 30 foizi.**

Baholash, oraliq va yakuniy nazorat topshiriqlari (vazifalari) kurs professor-o'qituvchilari tomonidan ishlab chiqiladi, oldindan moderatsiyadan o'tkaziladi va kafedra mudiri tomonidan tasdiqlanadi.

Nazorat turlarini o'tkazish bo'yicha tuzilgan topshiriqlarning mazmuni talabaning o'zlashtirishini xolis, shaffof va aniq baholashga imkon berishi kerak.

Talaba akademik huquqbazarlikka (qoidabuzarlik) olib keladigan har qanday harakatlarga yo'l qo'ymasligi kerak. Masalan, plagiat, o'zaro kelishib olish, natijalarni qalbakilashtirish, imtihon jarayonida qoidabuzarlik, ya'ni konsept va shpargakalardan, telefon va boshqa aloqa vositalaridan foydalanishi, imtihon olinadigan xonaning ichida yoki tashqarisida boshqalar bilan muloqot qilishi ta'qilanganadi. Bunda aybdor talabalar nazorat yoki imtihon jarayonidan chetlashtiriladi to'plagan bali yoki bahosi nolga aylantiriladi.

Fan (kurs) xususiyatlaridan kelib chiqib baholash va nazorat qilish mezonlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilishi mumkin.

Asosiy adabiyotlar

1.	Д.Тожибоева, А.Йўлдошев Махсус фанларни ўқитиш методикаси. Т. 2009.	
2.	С.Зиёмухамедова Янги педагогик технологиялар. Т. 2002	

3.	Қаршибоев Ҳ.Қ., Сувонов О.С., Қаршибоев Ж.Ҳ. Мустакил таълим фаолиятини ташкил этишининг илмий – методологик асослари. Гулистан, 2011.	
Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar		
1.	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. - T.: O'zbekiston, 2023.	
2.	Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. // Xalq so'zi 8 dekabr 2016.	
3.	Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курамиз “Ўзбекистон”,2017.	
4.	Х.Одилкориев ва б. Конституциявий ҳуқук. Т. Узбекистон. 2014.	
5.	Авлиякулов Н.Х., Намозова Н.Ж. монография. Муаммоли ўқитиш технологиялари. Т.: Фан ва технологиялар. 2008. 80 б.	

Internet manzillari

1. www.pedagog.uz
2. www.edu.uz
3. <http://zivonet.uz>
4. <http://www.cspl.uz>